

Biersted Kirke

Jammerbugt Kommune, Aalborg Stift, Aalborg Nordre Provsti, Biersted Sogn

Beliggenhed

Biersted Kirke ligger ca. 1 km øst for Biersted by, en vejklunge by i Vendsyssels sydvestlige del. Kirken ligger på en morænebakke, der hæver sig op til 35 meter over det markant flade landskab af marint forland (litorinaflade). Den oprindelige del af den gamle landsby samt områdets landbrugsbebyggelse er placeret i overgangene i terrænet mellem bakkeland og lavland. Landskabet er kendetegnet ved vekselvirkningen mellem de flade åbne landbrugsprægede sletter og områder med bakkeformationer samt mange fortidsminder.

Kirke og anlæg

De ældste dele af Biersted Kirke er opført i granitkvadre i romansk stil. Kirken er senere udvidet med tårn i vest og våbenhus mod nord, der begge fremstår med hvidkalkede facader. Kirkegården er omgivet af et stendige, der mod vest er suppleret med en række træer. Mod nord er der i forlængelse af den gamle kirkegård etableret en ny kirkegård, der ligeledes er omgivet af et stendige suppleret med en træække. På den gamle kirkegård er der få store, gamle træer. I modsætning hertil har den nye kirkegård karakter af en lund med flere træer og buske. Lige uden for kirkemuren mod vest er der en beskyttet gravhøj.

Kortet viser Biersted Kirke, markeret med rødt samt fotovinkler.

Historisk kort fra 1878-1887, der viser gamle strukturer i landskabet. Sammenholdt med det nutidige kort ovenfor ses områdets udvikling. Kortet viser desuden tydeligt det omgivende landskabs terræformer.

Foto 1

Biersted Kirke I: Biersted Kirke er opført i granitkvadre og hvidkalkede mursten. Her ses kirken fra nord.

Kirkens samspil med de nære omgivelser

Biersted Kirkens placering væk fra Biersted by gør den til et markant fællespunkt for den spredte landbebyggelse. Kirken er omgivet af det åbne og svagt kuperede landbrugslandskab med læhegn, der understreger terrænets former. Fra vest og sydvest opleves Biersted Kirke markant i det kirkenære landskab på grund af den høje og frie placering. Disse arealer mellem Biersted by og kirken er landbrugsarealer anvendt til græsning med relativt lave læhegn. Fra denne side opleves kirken markant i landskabet. Fra de andre sider begrænses kirkens visuelle betydning af bebyggelse og beplantning.

Foto 2

Biersted Kirke II: Biersted Kirke set fra vejen umiddelbart syd for kirken. Kirkegården er afgrænset af et græsbevokset stendige.

Kirkens samspil med de fjerne omgivelser

Biersted Kirke ses tydeligt i store dele af det omgivende landskab på grund af den højtliggende placering og den ret isolerede beliggenhed i forhold til anden bebyggelse. Fra vest har kirken især stor visuel værdi fra vejen, hvor den har en markant placering i landskabet. Fra nord ses kirken flere steder fra stor afstand som et orienteringspunkt, men den visuelle betydning er begrænset af store træer og læhegn på arealerne umiddelbart omkring kirken. Fra syd og sydvest ses toppen af kirketårnet over trætoppene, men det er ikke markant. Fra øst opleves kirketårnet mere tydeligt som et orienteringspunkt, da der flere steder er et mere åbent indblik til kirken.

Foto 3

Biersted Kirke - nærområde: Biersted Kirke er et væsentligt element i landskabet set fra vest, hvor kirken især opleves fra vejen.

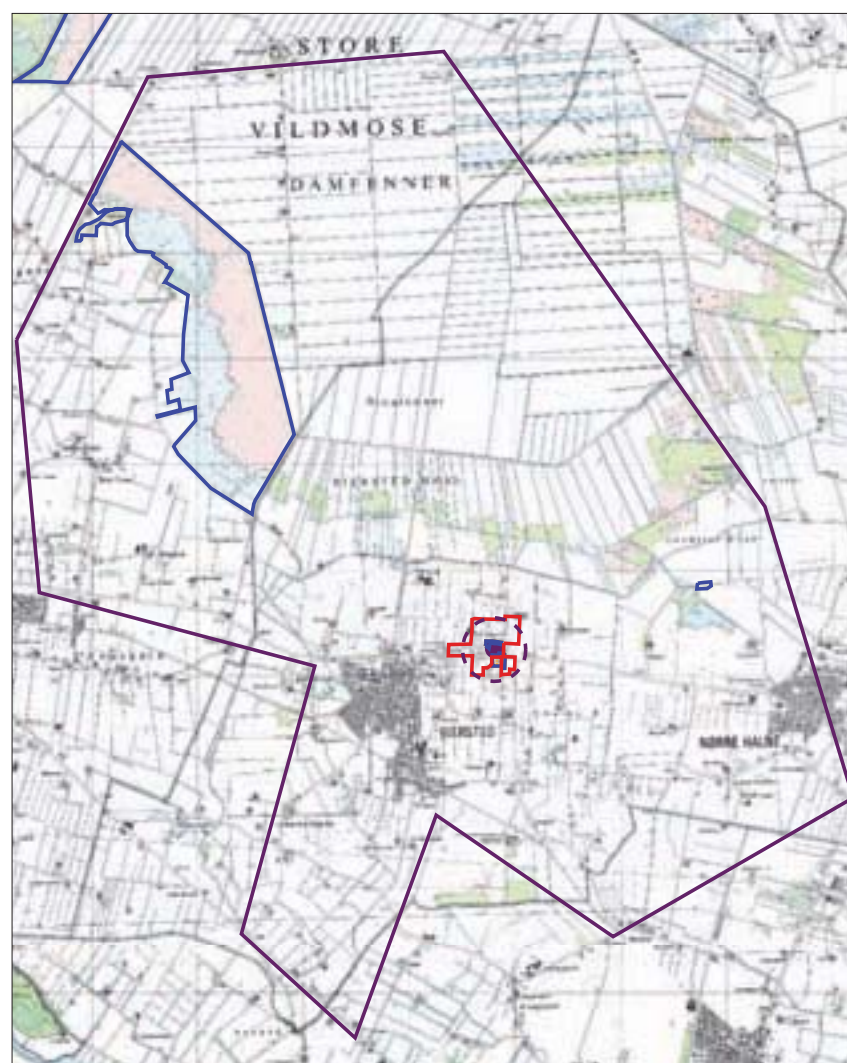
Eksisterende beskyttelse

Den væsentligste eksisterende beskyttelse af omgivelserne til Biersted Kirke er en Provst Exner-fredning af de helt kirkenære arealer. Denne fredning omfatter arealerne nord (dele af den nye kirkegård) og nordvest for kirken samt arealerne omkring den tidligere præstebolig sydøst for kirken. På de omfattede arealer må der ikke etableres uhensigtsmæssig bebyggelse og beplantning. Desuden ligger kirken

i beskyttelseszonen for den gravhøj, der ligger umiddelbart vest for kirken. Andre arealer omkring kirken af særlig interesse for sikring af kirkens visuelle effekt er ikke omfattet af relevante beskyttelsesbestemmelser eller udpegninger.

Særlige interesseområder

Biersted Kirke har stor visuel betydning fra vest, hvorfra kirken set fra vejen markerer sig flot sammen med de åbne arealer. Det anbefales derfor, at arealerne vest for kirken i en kile langs med vejen friholdes for bebyggelse, tekniske anlæg og uhensigtsmæssig beplantning for at bevare dette væsentlige udtryk. Kirkens værdi som orienteringspunkt fra de fjerne omgivelser er mest udpræget fra nord. Det anbefales derfor, at der ikke placeres høje tekniske anlæg eller bygninger i kirkens nærhed, der forstyrrer denne funktion. Desuden anbefales det, at områderne nord for kirken holdes åbne, indblikket til kirken fra nord bevares. Kirken kan gøres mere markant i landskabet, ved at beplantningen på arealerne nord og nordøst for kirken gøres mindre dominerende. F.eks. kan den eksisterende beplantning reduceres i højden, eller den kan erstattes med arter af lavere karakter.

BIERSTED KIRKE.

I en afstand af næsten en kilometer fra Biersted by ligger kirken på den højeste del, moræne-delen, af den langstrakte, øst-vest-rettede bakkeformation, hvorpå byerne Biersted og Nørhalne samt størstedelen af sognets bebyggelser iøvrigt er placeret.

Fra Biersted Kirkebakke og, selvsagt, især fra kirkens tårn er udsigten storslået over de tilgrænsende, lave-re-liggende dele af bakkeøen og det vidstrakte fladland, som omgiver denne. Fra bakkeøens fod breder Vildmose-arealerne sig således mod vest, nord og nord-øst til bakkeøen ved Pandrup-Kaas og til bakkelandskaberne ved Tise, Brønderslev og Ør. Brønderslev, medens fladlandet syd for Biersted-bakken strækker sig helt til Limfjorden.

Med en så markant beliggenhed i landskabet og tilmed, i forhold til anden bebyggelse, en ret isoleret beliggenhed, er det indlysende, at Biersted kirkes tårn kan ses langvejs fra. Kirkens således overordentligt betydende, synsmæssige fjernvirkning er illustreret på oversigtskortene på efterfølgende sider.

Af begge oversigtskort fremgår, at Biersted kirke således indgår i landskabsbilledet, stort set, "hele vejen rundt" om Biersted Kirkebakke. På oversigtskortet i målestoksforhold 1:100.000 kan måles, at kirken er synlig i afstande på op til 10-11 kilometer. Det skal tilføjes, at kirken endog kan ses fra bakkerne ved Tise og Brønderslev i nord og fra dele af bakkelandskaberne i Himmerland, eksempelvis ved Sønderholm og Frejlev, hvilke lokaliteter er beliggende i en afstand af godt 20 kilometer fra Biersted kirke.

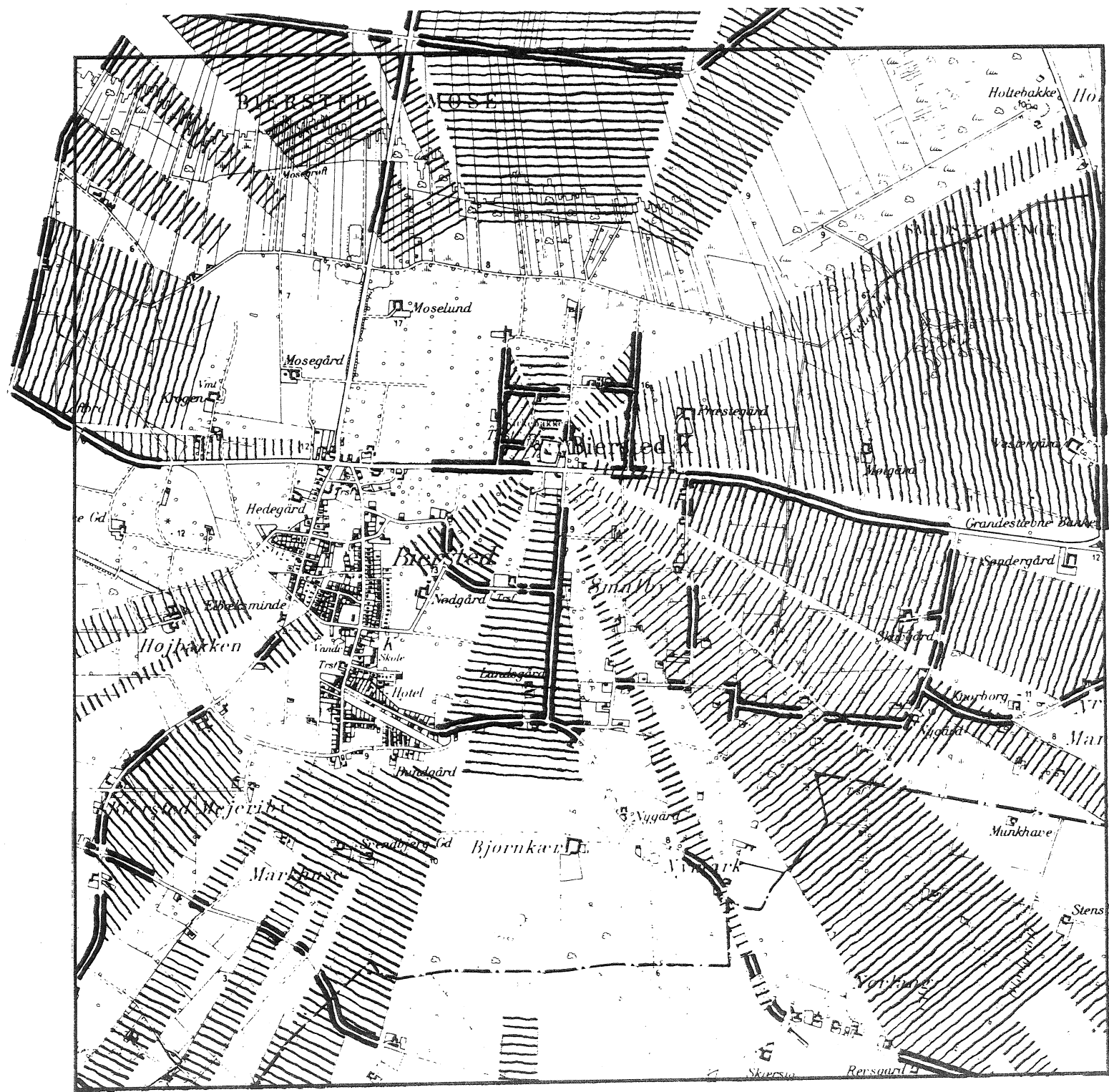
Perspektivtegningen viser Biersted kirke og kirkebakken set fra syd. >

Biersteil kirche set fru
syd / lensameren 19/mael.

OVERSIGTSKORT 1:25.000

21.

Biersted kirkes nære omgivelser er vist på detailkortet i målestoksforhold 1:4.000.

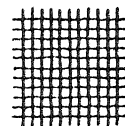
Kirkens ret isolerede beliggenhed fremgår af kortet. De kirke-nære bebyggelser udgøres foruden af præstegården kun af få, spredt beliggende landbrugsejendomme og huse.

Biersted kirke repræsenterer således begrebet, kirken i det åbne land, en status, som ikke kan forventes ændret i betragtning af den relativt store afstand mellem kirken og sognets to bysamfund.

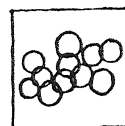
Kirkens omgivelser er følgelig først og fremmest karakteriseret af morænebakkens svagt kuperede terræn, dets anvendelse som dyrkningsarealer og de mange læhegn, som i nord-syd-rettet forløb yder beskyttelse mod den fremherskende vindretning og på smukkeste måde fremhæver terrænets form.

Det fremgår af detailkortet, at der nær kirken findes to gravhøje, hvoraf den ene, beliggende umiddelbart vest for kirkegårdens vestre dige, tegner sig for Biersted Kirkebakkes højeste punkt, 37 meter over havet. Af Trap, Danmark fremgår, at der på Kirkebakken og de øvrige dele af bakkeø-dannelsen er registreret ialt 47 gravhøje, hvoraf alene de to ved Biersted kirke er bevaret.

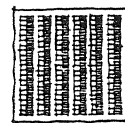
De mange gravhøje samt fund af brandgrave fra yngre romersk jernalder vidner om en meget tidlig, men noget spredt bosætning på den vidtstrakte bakkeø. Denne karakter af spredt bosætning, betinget af bakkeøens store udstrækning, har rimeligvis holdt sig gennem århundreder og er formentlig kommet til udtryk i en spredt beliggenhed af gårdene, fortrinsvis i den terrænmæssige overgangszone, som udgøres af bakkeø-dannelsens over-

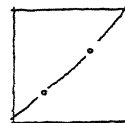
PROVST EXNER-FREDNING .

EKSISTERENDE BEPLANTNING .

MINKFARM .

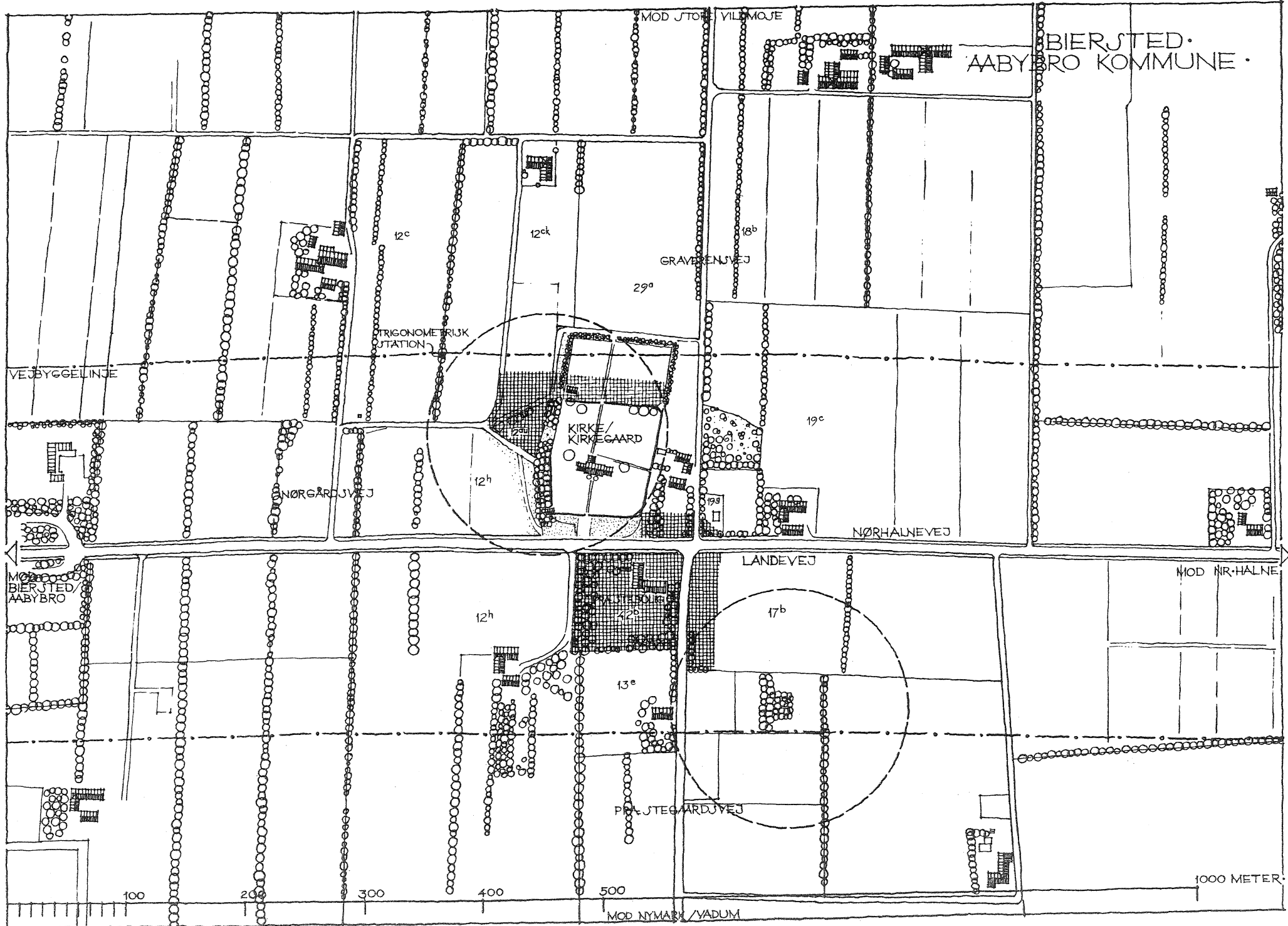
BYGGE LINJE JF. NATURFREDNINGSLOVEN .

GRAVHØJ . FORTIDSMINDE .

BIERSTED.
AABYBRO KOMMUNE.

VEJBYGGELINJE

NØRGÅRDVEJ

TRIGONOMETRIJSK
STATION

KIRKE /
KIRKEGAARD

GRAVENVEJ

NØRHÅLVEJ

LANDEVEJ

MOD NØR-HÅLNE

MOD BIERSTED /
AABYBRO

MOD NYMARK / VADUM

100

200

300

400

500

1000 METER

23.

gang til det omgivende fladland. I denne zone var driftsfordelene tidligt til stede i form af dyrkbare arealer på bakken og græsnings- og høslæt-arealer i fladlandet. Dette forhold kendes fra andre, terrænmæssigt tilsvarende situationer og har for Biersted-bebyggelsens vedkommende sikkert udelukket dannelsen af egentlig landsby-bebyggelse.

I den såkaldte romanske tid, ca. år 1000-1200, hvorfra de ældste dele af Biersted kirke stammer, har valg af placering af kirkebygningen givetvis været betinget af ønsket om ligelig afstand fra samtlige, spredt-beliggende bebyggelser til dette store fælles-hus, til hvis opførelse samtlige sognets beboere, mere eller mindre, bidrog. Placeringen af kirken midt på bakkeøen var således sikkert på opførelsestidspunktet særdeles central for det samfund, som stod bag kirken. At samme kirke tilmed placeredes på den højeste del af bakken er indlysende, når forsvarshensyn og, helt givet, når det hele samfunds forhold til dette fælles-hus betragtes.

Biersted kirkes ret isolerede beliggenhed er således, formentlig, begrundet i middelalderens bosætningsstruktur på bakkedannelsen og kirken har, som den fremtræder i dag, omgivelser, som svarer til kirkeplaceringens oprindelige "ide" - den fritliggende kirke.

Bestræbelser i retning af etablering af tidssvarende beskyttelse af Biersted kirkes omgivelser, må derfor tage sigte på, fortsat at bevare billedet af kirken i det åbne land - og heri ses ikke store vanskeligheder, i betragtning af dels Biersted og Nørhalne byers afstand til kirken, dels de foreliggende, meget beherskede planer og muligheder for disse to bysamfunds vækst.

Perspektivtegningen viser Biersted kirke set fra nord. Læhgen langs markernes øst- og vestskel fremhæver det svagt kuperede terræn. >

Breasted kites
Alitaku 1979
May

25.

På Detailkortet er vist den eksisterende kirkefrednings omfang. Syd for amtslandevejen berøres hele matr. nr. 42 b, Biersted præstegård, samt den vestlige del af matr. nr. 17 b af sådan fredning. Nord for landevejen omfatter fredningen et trekantet udsnit af matr. nr. 19 g, den sydlige del af matr. nr. 29 a, samt arealer nord og vest for det gamle kirkegårdsdige således:
Del af matr. nr. 29 a, hele matr. nr. 12 au og del af matr. nr. 12 b.

Af de i forbindelse med kirkefredningens gennemførelse udfærdigede deklARATIONER fremgår, at mulighed for bebyggelse af de fredede arealer enten udelukkes eller begrænses. Det skal således bemærkes, at der for præstegårdsarealet gælder den formulering, "at der ikke uden naturfredningsnævnets samtykke vil blive opført andre, end de for præsteembedet nødvendige bygninger på matr. nr. 42 b...." samt, at fredningen af matr. nr. 12 au indebærer mulighed for opførelse af en bygning på parcellen, omend kun i een etage, under forudsætning af godkendelse af tegninger til en sådan bygning af fredningsnævnet for Aalborg amt.

Bierstedt Bldg
November 79/
small

SIKRING af BIERSTED KIRKES OMGIVELSER.

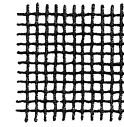
Med henblik på sikring af kirkens fortsatte, uforstyrrede fremtræden som kirke i det åbne land, må de på konklusionskortet og på efterfølgende, supplerende oversigtskort fremhævede arealer betegnes som interesseområder.

Som interesseområde I betegnes således arealer nord for amtslandevejen mellem Graverensvej og Nørgaardsvej, idet interesseområdet forlænges fra denne sidstnævnte vej mod vest, under indtryk af ønsket om sikring af indblikket mod kirketårnet ved færden fra vest mod øst ad amtslandevejen.

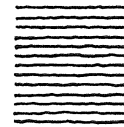
I betragtning af de eksisterende, kirkenære bebyggelses beskedne antal og størrelser inden for det udpegede interesseområde I, forudses ikke større konfliktmuligheder mellem landbrugsmæssige interesser og de interesser, som ønskes varetaget i forhold til kirkebygningens fremtræden.

Imidlertid bør opmærksomheden være rettet mod den af provst-Exner-fredning omfattede matr. nr. 12 au og den mulighed for ny-bebyggelse her, som fortsat er til stede. Det foreslås, at den nuværende fredning søges gjort "effektiv" således, at ny-bebyggelse ikke vil kunne forekomme.

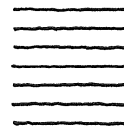
Interesseområder II er beliggende både nord og syd for amtslandevejen. Administration af bygningsmæssige og anlægsmæssige ændringer inden for disse områder bør tage sigte på at undgå, at høje bygningsanlæg vil kunne påvirke den synsmæssige opfattelse af kirken på bakken, set fra det omgivende fladland.

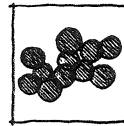
PROVST EXNER-FREDNING .

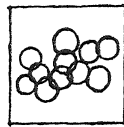
INTERESSEOMRÅDE I .

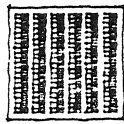
INTERESSEOMRÅDE II .

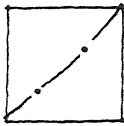
NY BEPLANTNING .

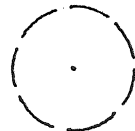
EKSISTERENDE BEPLANTNING .

MINKFARM .

BYGGELINJE JF. NATURFREDNINGSLOVEN .

GRAYHØJ . FORTIDSMINDE .

BIERSTED ·
AABY ·
RO KOMMUNE ·

MOD JTOR ·
VILL MOJE

12°

12^h

18^b

GRAVENVEJ

29^a

TRIGONOMETRIK
STATION

KIRKE ·
KIRKEGAARD

19°

12^h

19^a

NØRHALNEVEJ

VEJBYGGE LINJE

NØRGÅRDVEJ

MOD ·
BIERSTED ·
AABYBRO

LANDEVEJ

MOD NIR-HALNE

12^h

13°

17^b

PREJTEGÅRDVEJ

100

200

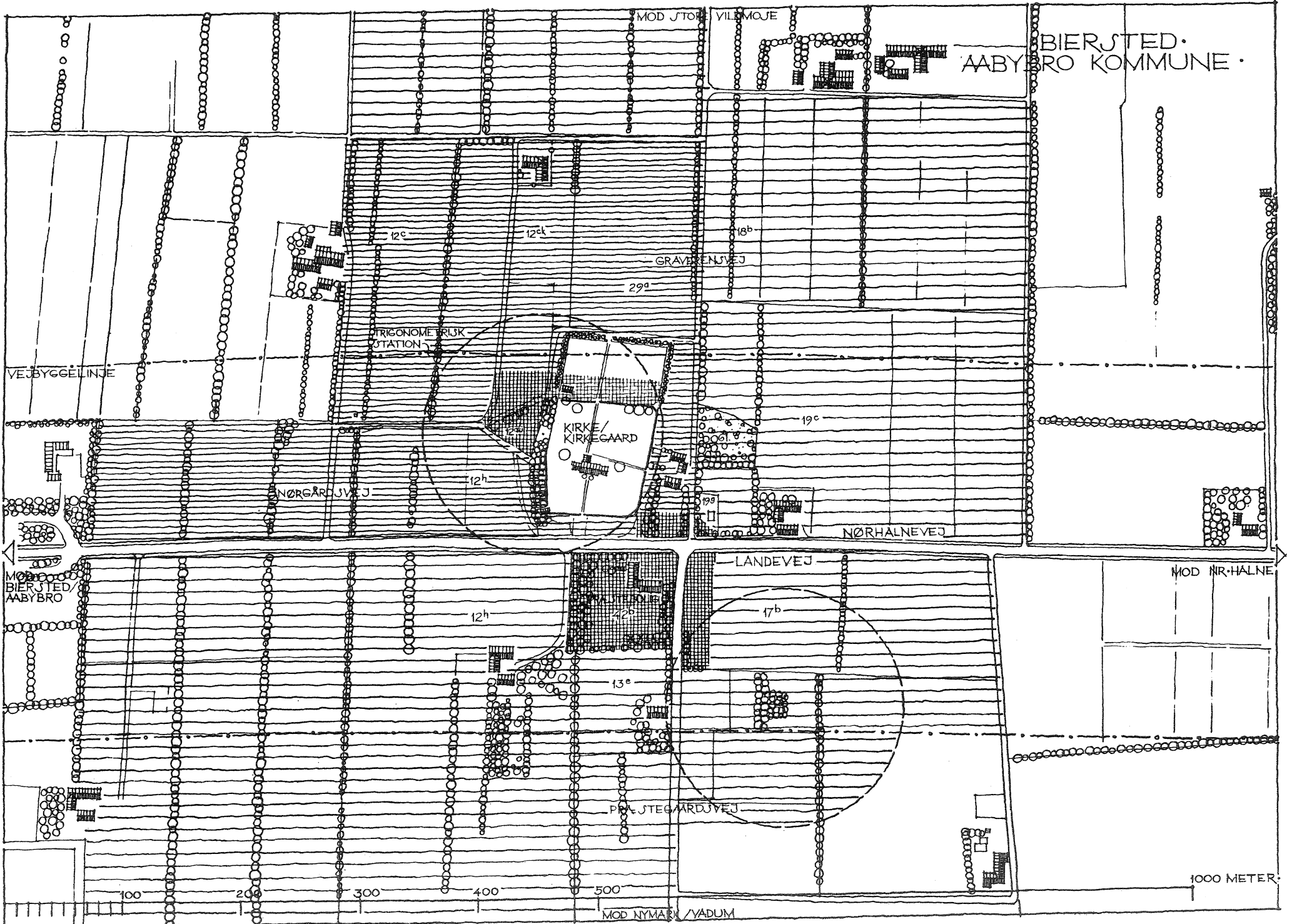
300

400

500

MOD NYMÅR ·
VADUM

1000 METER

29.

For begge kategorier af interesseområder gælder, at det bør søges udvirket, at læplantninger langs markskel og plantninger omkring områdernes bebyggelser, herunder kirken, eventuelt beskæres eller udtyndes således, at kirkebygningen fortsat vil være synlig i landskabsbilledet i rimeligt omfang. Der må dog i denne forbindelse advares imod for hård fremfærd imod den eksisterende beplantning, som både synsmæssig og i henseende til lægiving er af stor betydning for kirkebygningen og kirkegården.

I forbindelse med omtalen af Biersted kirke og sikring af de kirkenære arealer, finder menighedsrådet det relevant at nævne det ønskelige i, at der etableres stiforbindelse mellem kirke-området og Biersted by. Denne ide er hermed viderebragt og kan indgå i de nærmere planlægningsmæssige overvejelser i forbindelse med detail-planlægningen af Biersted by og dennes omgivelser.

Pleje af de kirkenære omgivelser foreslås således:

1. Nænsom beskæring af beplantningen vest for kirkegårdsdiget samt beskæring af beplantningen inden for den af provst-Exner-fredning omfattede del af matr. nr. 29 a.

2. Nænsom højde-beskæring af træbevoksningen på præstegårdsparcellen.

3. Bevarelse af grønsværens jævne overgang til den ældre del af kirkegårdsdigets stensætninger. Der tænkes hermed især på parkeringsplads-arealet syd for kirkegården og den meget smukke sammenhæng mellem kirkegårdsdige og pladsens græsbevoksning. Parkerings-arealet her overvejes belagt med græsarmeringssten. Regulering af

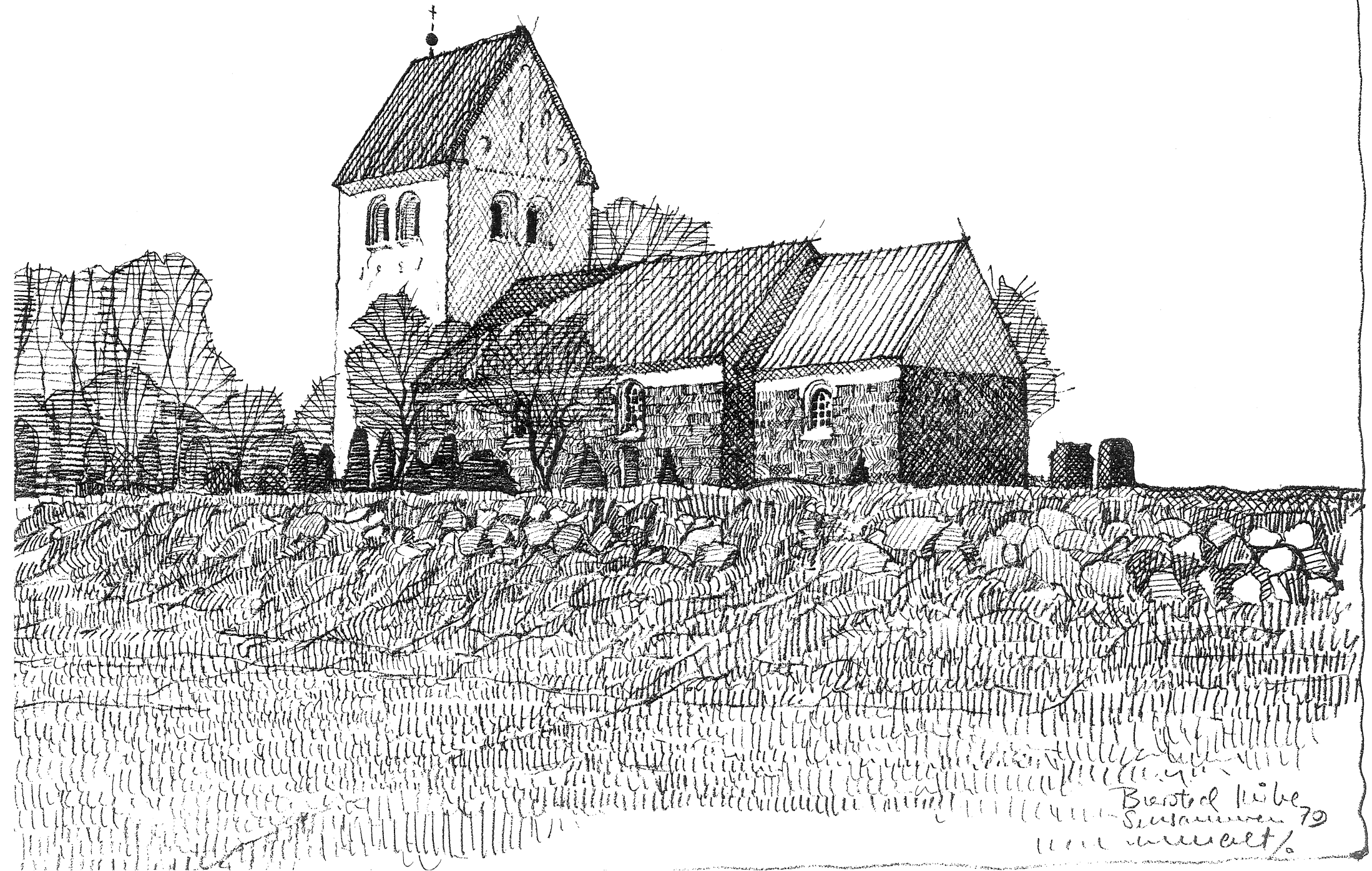
31.

ind- og udkørsel fra/til amtslandevejen ved hjælp af kampesten og/eller lave belysningsarmaturer overvejes ligeledes. Eventuelt opstilles skilt: KUN FOR PERSONBILER.

4. Eventuel udvidelse af parkeringskapaciteten foreslås at finde sted ved etablering af ny parkeringsplads øst for kirkegården, på matr. nr. 29 a, mellem østre dige og Graverensvej - eller på det af provst-Exner-fredning omfattede areal vest for kirkegården.

5. Belysning af parkeringsarealer bør ændres til eller udføres som dæmpet glødelys-belysning med lav lyspunkt-højde.

Perspektivtegningen viser Biersted kirke og kirkegårdsdiget mod syd. Digets stensætning og grønsværens smukke sammenhæng bemærkes. >

Büchel Höhe
Sachsen 79
1111 1111 1/2